

Ксенія Сорокіна

МАТЕРІАЛИ ДО ПРОСОПОГРАФІЧНОГО ПОРТРЕТУ РОДИНИ СОКАЛЬСЬКИХ В КОЛЕКЦІЯХ ЕЛЕКТРОННОГО РЕПОЗИТАРІЮ Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

DOI: 10.5281/zenodo.7190019

© К. Сорокіна, 2022. CC BY 4.0

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4130-038X>

Стаття створена з метою аналізу корпусу архівних документів із електронного репозитарію Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, що дозволяють встановити основні події особистого та професійного життя представників відомої української родини Сокальських. Відтак основними завданнями, які ставить автор, є розподіл джерел за категоріями та їх аналіз із короткими коментарями до кожної конкретної персоналії. Наукова новизна дослідження в свою чергу полягає в розкритті потенціалу архівних евристичних пошуків, проведених автором із метою створення комплексного просопографічного портрету родини. До того ж акцентується увага на маловідомих раніше архівних матеріалах до біографії Сокальських. У висновках наголошено на значній інформативності джерел із колекцій інституційного цифрового архіву, що дозволяє відновити та репрезентувати певні сюжети біографії та наукової діяльності членів родини Сокальських. Однією із перспектив подальшого дослідження цієї теми є залучення документів із фондів низки інших архівосховищ України.

Ключові слова: просопографія, родина Сокальських, Харківський імператорський університет, електронний репозитарій Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Відома харківська родина Сокальських, до якої належать – економіст, статистик, професор Харківського імператорського університету Петро Іванович Сокальський (1794–1858) та його сини: економіст, статистик, публіцист, професор Харківського імператорського університету Іван Петрович Сокальський (1830–1897); публіцист, головний редактор газети «Одесский вестник» (протягом 1857–1871 рр.) Микола Петрович Сокальський (1831–1871); композитор, публіцист Петро Петрович Сокальський (1832–1887) – уже неодноразово ставала об'єктом наукових досліджень у вітчизняній науці. Вчені-історики та вчені-мистецтвознавці, як правило, зверталися до окремих біографічних моментів або векторів активності Сокальських. Тож досліджувалися музична творчість¹, редакторська та видавнича діяльність², публіцистичний доробок³ тощо. Побачив світ і біографічний нарис, присвячений П.П. Сокальському⁴

Такий стан наукової розробки теми тривалий час слугує підґрунтям для створення комплексного просопографічного дослідження родини Сокальських, спираючись на корпус архівних джерел. Особливий інтерес у контексті евристичного пошуку становлять матеріали електронного репозитарію Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна⁵ (раніше Харківського імператорського університету (далі – ХІУ) – як алма матер Сокальських). Цей інституційний цифровий архів, створений із метою накопичення, систематизації та зберігання документів наукового, освітнього та методичного призначення, зокрема містить спільноту «Alma mater – до 215-річчя Харківського університету» (налічує 1954 відцифрованих одиниць), що складається з колекцій «Перші видан-

¹ Мирошніченко С.В. Становление музыкального профессионализма в Одессе (доконсерваторский период). Одесса: Астропринт, 2013. 228 с.

² Гребцова И.С. Периодическая печать в общественном развитии Южного степного региона Российской империи (Вторая треть XIX в.). Одесса: Астропринт, 2002. 408 с.

³ Гончарук Т.Г. Деякі аспекти полеміки щодо одеського порто-франко на сторінках преси XIX ст. *Записки історического факультета*. 1999. Вип. 8. С. 123–126; Гончарук Т.Г., Синявська О.О. «Одесский Вестник» про недільні школи поч. 1860-х рр. *Записки історического факультета*. 2004. Вип. 15. С. 408–422; Гончарук Т.Г. Стаття «Одесского вестника» 1862 р. на захист українського журналу «Основа». *Південний захід. Одесика. Історико-краєзнавчий науковий альманах*. 2016. Вип. 20. С. 110–121; Його ж. Тариф 1822 року і протекціоністська митна політика Росії першої пол. XIX ст. (історіографія проблеми). *Записки історического факультета*. 1996. Вип. 2, історія України. С. 20–30.

⁴ Каришева Т.І. П.П. Сокальський. Нарис про життя та творчість. Київ: Державне вид-во Образотворчого мистецтва та музичної літератури УРСР, 1959. 278 с.

⁵ Electronic Kharkiv National University Institutional Repository. *eKhNUiR*. URL: <http://ekhnuiр.univer.kharkov.ua/>.

ня Імператорського Харківського університету» (257 відцифрованих одиниць) та «Харківський університет у фотографіях» (77 відцифрованих одиниць), а також містить підрозділ «Історія Харківського університету» (1381 відцифрована одиниця). Останні є цінною джерельною базою із загальної історії університету, освітнього процесу та науково-дослідної діяльності, проваджуваних протягом XIX–XX ст. Серед матеріалів – низка розрізаних за часом та змістом документів, що стосуються особистої й професійної біографії представників родини Сокальських.

Відповідно до змісту, перелічені вище матеріали цілком можуть бути класифіковані за категоріями:

– «Списки Преподавателей и Чиновников Императорского Харьковского университета»;

– «Списки студентов, ветеринарных воспитанников и вольнослушающих Императорского Харьковского университета»;

– «Обозрения преподавания предметов в Императорском Харьковском университете»;

– «Распределения лекций и практических занятий в Императорском Харьковском университете»;

– наукові та публіцистичні праці представників родини Сокальських;

– комплекс матеріалів, що висвітлюють зв'язки родини Сокальських із іншими представниками української інтелігенції, національного руху другої половини XIX ст.;

– ілюстративні матеріали.

Наведемо та проаналізуємо деякі з означених джерел, супроводжуючи короткими коментарями, відповідно до кожної конкретної персоналії (зважаючи на довготривалість періоду викладання П.І. Сокальського та І.П. Сокальського на базі ХІУ, вважаємо за доцільне розглянути в рамках цієї статті лише ті документи, що стосуються нижньої та верхньої хронологічних меж).

Голова родини – Петро Іванович Сокальський: 1819 р. закінчив ХІУ та залишився при ньому для того, щоб займатися науковою діяльністю. У 1820-х рр. нетривалий час читав латину у Слобідсько-українській гімназії. 1834 р. став екстраординарним професором ХІУ та почав першим у Харкові викладати політекономію та статистику. Із певних причин ступеня доктора П.І. Сокальський так і не отримав, його наукову працю «Что составляет главный фонд народного богатства» було визнано незадовільною, тому він не міг більше залишатися на кафедрі та був звільнений у 1849 р.⁶

Спируючись на відомості зі «Списков Преподавателей и Чиновников Императорского Харьковского университета», констатуємо, що колезький радник П.І. Сокальський обіймав посаду Ординарного професора по кафедрі Політичної Економії та Статистики 1-го відділення Філософського факультету, мав відзнаку за 15 років бездоганної служби (1840–1841 н. р.)⁷; згодом – Статський радник, Ординарний професор кафедри Політекономії 1-го відділення Філософського факультету з відзнакою вже за 20 років бездоганної служби (1848–1849 н. р.)⁸.

Додаткові відомості стосовно авторської методики викладання П.І. Сокальського беремо з «Обозрений преподавания предметов в Императорском Харьковском университете». Наприклад, *1839–1840 н. р.* – Екстраординарний проф. П.І. Сокальський читав для 3 курсу 1-го Відділення Філософського факультету та 2 курсу Юридичного Факультету Політекономію за Се та Шторхом (Шторх Андрій Карлович (1766–1835) – рос. економіст. Се – імовірно, одруківка прізвища франц. економіста, автора передруку курсу політекономії Шторха – Жана-Батиста Сея (1767–1832)) у 1-му півріччі – попередні відомості та про утворення багатства, у 2-му – про розподіл та вжиток багатства. По 6 год./тиж.⁹ *1848–1849 н. р.* – 1-ше півріччя приділялося викладачем системи політекономії. 2-ге – її історії. По 4 год./тиж. Юридичний факультет – аналогічно¹⁰.

⁶ Сорокіна К.І. Діячі українського громадського та культурницького руху Одеси кінця 1850-х – першої пол. 1870-х рр.: просопографічний портрет. Одеса, 2018. С. 41–50.

⁷ Список профессоров и преподавателей Императорского Харьковского университета на 1840–1841 учебный год. *Обозрение преподавания предметов в Императорском Харьковском университете на 1840–1841 учебный год.* Харьков, 1840. С. 3–7. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/8808>.

⁸ Список профессоров и преподавателей... на 1848–1849 учебный год. *Обозрение преподавания предметов... на 1848–1849 учебный год.* Харьков, 1848. С. 3–8. *eKhNUiR*. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/8828>.

⁹ *Обозрение преподавания... на 1839–1840 академический год.* *Харьковский Императорский университет.* Харьков: В Университетской тип-и, 1839. С. 5. Конволют. *eKhNUiR*. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/8800>.

¹⁰ *Обозрение преподавания... на 1848–1849 учебный год.* *Харьковский Императорский университет.* Харьков: В Университетской тип-и, 1848. С. 10; С. 17. Конволют. *eKhNUiR*. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/8826>.

Як бачимо, за роки викладання на Філософському та Юридичному факультетах ХІУ, П.І. Сокальський встиг пройти шлях від екстраординарного до ординарного професора, а також піднятися в «Табелі про ранги» від колезького до статського радника. Професора було двічі нагороджено за бездоганну службу, а його курс політекономії спирався на новітні розробки провідних європейських вчених-економістів ХІХ ст.

Іван Петрович Сокальський – старший із братів Сокальських. Із 1845 по 1849 рр. навчався на філософському факультеті ХІУ. 1849 р. – блискавично захистив мистецтвознавчу роботу «О трагедии Тесписа» на здобуття ступеня кандидата та отримав переведення до Одеси. Протягом 1851–1858 рр. викладав політекономію, комерцію та статистику в Одеському Рішельєвському ліцеї (до 1854 р. – у статусі ад'юнкта, з 1855 р. – професора). 1852 р. (за іншими даними 1853 р.) – захистив дисертацію «О значении совместничества в области промышленности». 1857 р. певний час редагував газету «Одесский вестник». 1858 р. отримав запрошення викладати в ХІУ, повернувся до Харкова, де і працював до раптової смерті в 1897 р.¹¹

В «Списках студентов, ветеринарных воспитанников и вольнослушающих Императорского Харьковского университета» за 1845–1846 н. р. зазначено, що 25 серпня 1845 р. І.П. Сокальського було зараховано на 1 курс 1-го відділення філософського факультету ХІУ (з примітками: «православного віросповідання», «син професора», «на власному утриманні»), «попередньо закінчив пансіон Зимницьких» (приватний навчальний заклад Харкова середини ХІХ ст.)¹². «Списки» за 1846–1847 н.р. додатково сповіщали, що Іван Петрович мав дворянське походження¹³. У 1849 р. закінчив навчальний курс¹⁴.

Щодо науково-педагогічної діяльності при ХІУ, І.П. Сокальський фактично продовжив курс свого батька. Зміни полягали лише в реорганізації факультетів та додаванні статистики. Так, 1858–1859 н. р. надвірного радника, магістра політекономії та статистики І.П. Сокальського вперше згадано як такого, що обіймає посаду екстраординарного професора історико-філологічного факультету. Він читав студентам 4 курсу історико-філологічного факультету та студентам 2 і 3 курсів юридичного факультетів політекономію, згідно з затвердженою Міністерством народної освіти програмою, по 4 год./тиж. та студентам 3 курсу історико-філологічного факультету статистику по 2 год./тиж.¹⁵ Протягом 1860–1861 н. р. – І.П. Сокальський фігурує вже в статусі колезького радника¹⁶. У 1895–1896 н. р. – читав статистику та торгівельне право слухачам юридичного факультету¹⁷.

Додамо, що частина наукового доробку, ряд інших праць та передруки промов І.П. Сокальського також перебувають в колекціях репозитарію. Скажімо, замітка професора «Для соискания медали представлено два сочинения. Одно из них под эпитафром “Viribus unitis”, другое под эпитафром “Summ cuique”», розміщена 1893 р. в «Записках Императорского Харьковского Университета». У ній подано аналіз двох зазначених творів із зауваженнями рецензента. Останні не були надто критичними та передбачали певні зміни задля майбутньої публікації текстів-номінантів на золоті медалі¹⁸.

У 1894 р. вийшов передрук лекції проф. А.М. Стоянова «Воспоминания о Д.И. Каченовском»¹⁹ (Каченовський Д.І. (1827–1872) – український вчений-правознавець; вихованець, згодом викладач ХІУ), що вперше була опублікована окремою брошурою 1874 р. та встигла стати біографічною рідкістю. До основного тексту спогадів було додано промову проф. І.П. Сокальського, виголошену на похованні Д.І. Каченовського 23 грудня 1872 р. (передруковано з «Харківських губернських відомостей» від 30 грудня 1872 р.). Підпис до

¹¹ Сорокіна К.І. Діячі українського громадського та культурницького руху Одеси... С. 41–50.

¹² Список студентов, ветеринарных воспитанников и вольнослушающих Императорского Харьковского университета на 1845–1846 академический год. Харьков, 1845. 33 с. *eKhNUIR*. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/5297>.

¹³ Список студентов... на 1846–1847 академический год. Харьков, 1846. 32 с. *eKhNUIR*. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/5431>.

¹⁴ Список студентов... на 1848–1849 академический год. Харьков, 1848. 32 с. *eKhNUIR*. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/5468>.

¹⁵ Обзорение преподавания... на 1858–1859 учебный год. *Харьковский Императорский университет*. Харьков: В Университетской типографии, 1858. С. 4; С. 11. *eKhNUIR*. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/8850>.

¹⁶ Обзорение преподавания... на 1860–1861 учебный год. *Харьковский Императорский университет*. Харьков: В Университетской тип-фии, 1860. С. 4. *eKhNUIR*. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/8798>.

¹⁷ Распределение лекций и практических занятий в Императорском Харьковском университете на 1894–1895 акад. год. Харьков: В Университетской тип-фии, 1894. С. 103–161. Фрагмент конволюта. *eKhNUIR*. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/9585>.

¹⁸ Сокальський І. Для соискания медали представлено два сочинения. Одно из них под эпитафром «Viribus unitis», другое под эпитафром «Summ cuique». *Записки Императорского Харьковского университета*. Харьков, 1893. Кн. 2. С. 54–57, разд. паг. *eKhNUIR*. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/8066>.

¹⁹ Стоянов А.Н., Сокальський І.П. Воспоминание о Д.И. Каченовском. Харьков: Тип-я Адольфа Дарре, 1894. (Отдельные оттиски из *Записок Императорского Харьковского Университета*. Вып. I. 1894). С. 27–28. *eKhNUIR*. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/12060>.

промови свідчить про те, що в цей період І.П. Сокальський виконував обов'язки декана юридичного факультету ХІУ. Загалом, Д.І. Каченовського згадано як давнього щирого товариша, професійного науковця та відданого наставника.

Підводячи підсумок констатуємо, що І.П. Сокальський пішов шляхом свого батька, ставши провідним вченим-економістом при ХІУ. Протягом 1858–1897 рр. професор викладав слухачам університету курси, дотичні до курсів П.І. Сокальського, а також залишив по собі інформативний науковий та публіцистичний доробок.

Микола Петрович Сокальський протягом 1847–1851 рр. навчався на математичному факультеті ХІУ. У 1852 р. на запрошення І.П. Сокальського переїхав до Одеси, залишився на півдні України до смерті 1871 р. У 1857–1871 рр. (окрім 1858 р.) обіймав посаду головного редактора «Одесского вестника»²⁰.

В університетській документації відзначено: 27 серпня 1847 р. М.П. Сокальського було зараховано на 1 курс фізико-математичного факультету за розрядом математичних наук (з примітками «православного віросповідання», «син професора», «на власному утриманні», «попередньо закінчив пансіон Зимницьких») ²¹. У 1851 р. – закінчив 4 курс ХІУ (примітка «дворянин») ²².

Петро Петрович Сокальський – у 1848–1852 рр. здобував освіту на природничому відділенні ХІУ. 1852 р. як і М.П. Сокальський пристав на пропозицію старшого брата щодо переїзду до Одеси, в якій проживав (за винятком періодів роботи в США та навчання в СПб.) до смерті 1887 р. Після передчасної кончини Миколи Петровича – впродовж 1871–1876 рр. був головним редактором «Одеського вісника». Також відомий як композитор ²³.

Згідно матеріалів репозитарію за 1848–1849 н. р.: 15 вересня 1848 р. П.П. Сокальського прийнято на 1 курс ХІУ за розрядом природничих наук (з примітками «православного віросповідання», «син професора», «на власному утриманні» та «д. р.» (рос.) стосовно попереднього місця навчання (пансіон Петро Петрович Зимницьких закінчив у 13-ти річному віці, тож майже три роки чекав на вступ до університету)) ²⁴. У 1852 р. закінчив ХІУ (позначка «дворянин») ²⁵.

Враховуючи, що зв'язок біографії М.П. Сокальського та П.П. Сокальського з ХІУ обмежується лише періодом навчання, відзначимо й порівняно меншу кількість тематичних джерел у колекціях цифрового архіву.

Стосовно масиву матеріалів із особистих та професійних зв'язків родини Сокальських, то зацікавлення викликають джерела, що стосуються відомого українського історика, співзасновника «Кирило-Мефодіївського братства» М.І. Костомарова (1817–1885). Детальний аналіз цієї проблематики вже знайшов відображення в авторській статті «Микола Костомаров та родина Сокальських» ²⁶, тож у цій публікації зупинимося на цьому питанні лише тезово. Так, із праці історикіні О.Д. Багалій 1914 р. відомо, що під час навчання в ХІУ М.І. Костомаров певний час винаймав житло у проф. П.І. Сокальського, згодом підтримував тісні зв'язки з І.П. Сокальським. Останній навіть планував написати спогади про вченого, однак так і не здійснив свого наміру. Також вона наводить листи М.І. Костомарова до І.П. Сокальського, що в цілому стосуються тогочасного стану науки, виходу друком «Статистического листка» (видання 1882–1885 рр., редаговане І.П. Сокальським ²⁷) та певних особистих питань ²⁸.

Зрештою, із категорії «ілюстративні матеріали» слід згадати «Альбом к 100-летию (1805–1905) Харьковского университета», виданий 1905 р. харківським фотографом «Ал. Мих. Иваницким» (рос.) за редакцією проф. Д.І. Багалія ²⁹ На 20-му аркуші «Портре-

²⁰ Сорокіна К.І. Діячі українського громадського та культурницького руху Одеси... С. 41–50.

²¹ Список студентов... на 1847–1848 академический год. Харьков, 1847. 34 с. *eKhNUIR*. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/5462>.

²² Список студентов... на 1850/1851 академический год. Харьков, 1850. 25 с. *eKhNUIR*. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/5479>.

²³ Сорокіна К.І. Діячі українського громадського та культурницького руху Одеси... С. 41–50.

²⁴ Список студентов... на 1848–1849 академический год. Харьков, 1848. 32 с. *eKhNUIR*. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/5468>.

²⁵ Список студентов... на 1851–1852 академический год. Харьков, 1851. 25 с. *eKhNUIR*. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/5478>.

²⁶ Сорокіна К.І. Микола Костомаров та родина Сокальських. *Хаджибеївські читання. Мат. наук. конф. з історії України для студентів і аспірантів*. Одеса, 2016. С. 124–135.

²⁷ Вчера появился первый № «Статистического Листка», под редакциею профессора статистики Харьковского университета И.П. Сокальского. *Южный край*. Харьков, 1882. 16 (28) января. № 364. С. 2. *eSCRIPTORIUM*. URL: <http://escriptorium.univer.kharkov.ua/handle/1237075002/10145>.

²⁸ Багалій О.Д. Отношение Н.И. Костомарова к г. Харькову и Харьковскому университету. *Русская старина*. 1914. Т. 160. Дек. (№ 12). С. 465–480. *eKhNUIR*. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/6602>.

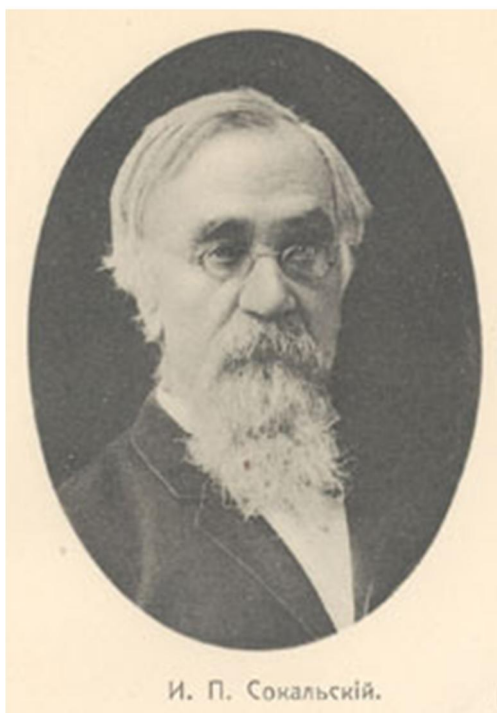
²⁹ Альбом к 100-летию (1805–1905) Харьковского университета: Издан под ред. проф. Д.И. Багалая фотографом А.М. Иваницким. Харьков, 1905. 40 отд. л. фото. *eKhNUIR*. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/5723>.

ты умерших и выбывших профессоров и преподавателей юридического факультета Императорского Харьковского Университета» серед інших представлений портрет І.П. Сокальського. Аналогічний портрет подано у виданні 1908 р. «Юридический факультет Харьковского университета за первые сто лет его существования (1805–1905)» (вміщений в серії світлин викладачів факультету, сторінки та нумерація відсутні)³⁰. Обидва зображення представлені наприкінці статті.

Отже, на сьогодні в українській історіографії відсутнє комплексне просопографічне дослідження харківської родини Сокальських. Представники родини епізодично згадуються в краєзнавчих працях та загальних мистецтвознавчих дослідженнях. Виключення становлять наукові нариси, що висвітлюють життєвий та творчий шлях композитора та публіциста П.П. Сокальського. Подібний стан наукової розробки теми зумовлює актуальність досліджень, створених на основі архівних джерел. У контексті нашої теми на особливу увагу з-поміж архівних установ України заслуговує інституційний цифровий архів (електронний репозитарій) Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, раніше – Харківського імператорського університету.

Документи з історії родини Сокальських, що зберігаються в репозитарії, розпорошені та представлені в найрізноманітніших електронних колекціях. Найбільш інформативним джерелом є офіційна університетська документація, яка представлена списками студентів та слухачів, професорів та викладачів університету, оглядами викладання предметів, розкладами занять тощо за відповідні академічні та навчальні роки. Особливе значення мають також матеріали, що висвітлюють особисті та професійні зв'язки родини Сокальських, авторські наукові та публіцистичні праці й ілюстративні джерела. Саме вони допомагають репрезентувати окремі сюжети біографії та багатовекторної наукової роботи Сокальських.

Наявна джерельна база дозволяє значно розширити існуючі інформаційні рамки теми та може бути використана для історичних, біографічних, просопографічних, краєзнавчих досліджень. Перспективу подальшого вивчення заявленої проблематики вбачаємо в розгляді джерел, опущених в авторській науковій розвідці, та залученні архівних документів із фондів інших архівосховищ України, зокрема Державного архіву Одеської обл., Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

³⁰ Юридический факультет Харьковского университета за первые сто лет его существования (1805–1905). Харьковский университет / под ред. проф. М.П. Чубинского и проф. Д.И. Багаляя. Харьков: Тип-я «Печатное дело», 1908. VIII, 311, III, 22 с.: ил. eKhNUiR. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/9975>.

20. Портрети умерших и выбывших профессоров и преподавателей юридического факультета Императорского Харьковского Университета.

References

- Grebtsova I.S. (2002). *Periodicheskaya pechat v obshchestvennom razvitii Yuzhnogo stepnogo regiona Rossiyskoy imperii (Vtoraya tret XIX v.)* [Periodicals in the social development of the Southern steppe region of the Russian Empire (Second third of the XIX c.)]. 408 p. Odessa, Ukraine.
- Honcharuk T.H. (1999). *Deiaki aspekty polemiky shchodo odeskoho porto-franko na storinkakh presy XIX st.* [Some aspects of the controversy regarding the Odessa porto-franco in the press pages of the XIX c.]. *Zapysky ystorycheskoho fakulteta – Notes of the Faculty of History*. Is. 8. P. 123–126.
- Honcharuk T.H., O.O. Syniavska. (2004). «Odeskyi Vestnyk» pro nedilni shkoly pochatku 1860-kh rr. [«Odessa Vestnyk» about Sunday schools in the beginning of 1860s]. *Zapysky ystorycheskoho fakulteta – Notes of the Faculty of History*. Is. 15. P. 408–422.
- Honcharuk T.H. (2016). *Stattia «Odeskoho vestnyka» 1862 r. na zakhyst ukrainskoho zhurnalu «Osnova»* [An 1862 article from Odessa Vestnik in defense of the Ukrainian magazine «Osnova»]. *Pivdennyi zakhid. Odesyka. Istoryko-kraieznavchyi naukovyi almanakh – Southwest. Odesyka. Historical and local lore scientific almanac*. Is. 20. P. 110–121.
- Honcharuk T.H. (1996). *Taryf 1822 r. i protektsionistska mytna polityka Rosii pershoi polovyny XIX st. (istoriografiiia problemy)* [The tariff of 1822 and the protectionist customs policy of Russia in the first half of the XIX c. (historiography of the problem)]. *Zapysky ystorycheskoho fakulteta – Notes of the Faculty of History*. Is. 2, the history of Ukraine. P. 20–30.
- Miroshnichenko S.V. (2013). *Stanovleniye muzykalnogo professionalizma v Odesse (dokonservatorskiy period)* [Formation of musical professionalism in Odesa (pre-conservatory period)]. 228 s. Odessa, Ukraine.
- Sorokina K.I. (2018). *Diiachi ukrainskoho hromadskoho ta kulturnytskoho rukhu Odesy kintsia 1850-kh – pershoi pol. 1870-kh rr.: prosopografichniy portret* [Activists of the Ukrainian public and cultural movement in Odesa at the end of the 1850s – the first half 1870s: prosopographic portrait]. P. 41–50. Odessa, Ukraine.
- Sorokina K.I. (2016). *Mykola Kostomarov ta rodyna Sokalskykh* [Mykola Kostomarov and the Sokalski family]. *Khadzhybeivski chytannia. Materialy naukovoi konferentsii z istorii Ukrainy dlia studentiv i aspirantiv – Khadzhibeiv readings. Mat. of scientific conf. on the history of Ukraine for students and post-graduates*. P. 124–135. Odessa, Ukraine.

Сорокіна Ксенія Ігорівна – аспірантка кафедри історії та етнографії України Державного університету «Одеська політехніка» (Одеса, пр. Шевченка, 1).

Sorokina Kseniia – post-graduate student of the Department of History and Ethnography of Ukraine, «Odessa Polytechnic» State University (Odessa, 1 T. Shevchenko Av.).

E-mail: oksanawerty@gmail.com

THE MATERIALS FOR THE PROSOPOGRAPHIC PORTRAIT OF THE SOKALSKI FAMILY IN THE COLLECTIONS OF THE ELECTRONIC REPOSITORY OF V.N. KARAZIN KHARKIV NATIONAL UNIVERSITY

The purpose of the article is the analysis of corpus of archival documents from the electronic repository of V.N. Karazin Kharkiv National University, which makes the opportunity to reconstruct the main events of the personal and professional life of members of the famous Ukrainian Sokalski family. The main objectives of the study are the classification of sources by categories and their characteristic with brief comments on each particular person. The scientific novelty of the research, for its part, is the realization of the potential of the archival heuristic searches made by the author in order to create a complex prosopographic portrait of the Sokalski family. In addition, the author focuses on previously little-known archival materials for the biography of the Sokalski family. In the conclusions the author highlights the significant information content of the sources from the collections of the institutional digital archive, which makes it possible to restore and present some stories of the biography and scientific activities of members of the Sokalski family. As a perspective for further researches on this topic, the author proposes to attract the archival documents from the funds of other archives of Ukraine.

Key words: prosopography, Sokalski family, Kharkiv Imperial University, electronic repository of V.N. Karazin Kharkiv National University.

Дата подання: 29 листопада 2021 р.

Дата затвердження до друку: 18 травня 2022 р.

Цитування за ДСТУ 8302:2015

Сорокіна К. Матеріали до просопографічного портрету родини Сокальських в колекціях електронного репозитарію Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. *Сіверянський літопис*. 2022. № 3. С. 97–103. DOI: 10.5281/zenodo.7190019.

Цитування за стандартом APA

Sorokina, K. (2022). Materialy do prosopohrafichnoho portretu rodyny Sokalskykh v kolektsiiah elektronnoho repozytariiu Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V.N. Karazina [The materials for the prosopographic portrait of the Sokalski family in the collections of the electronic repository of V.N. Karazin Kharkiv National University]. *Siverianskyi litopys – Siverian chronicle*, 3, P. 97–103. DOI: 10.5281/zenodo.7190019.

